

Σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού 2,74 εκατ. άνθρωποι στην Ελλάδα το 2025 - Η παιδική φτώχεια παραμένει υψηλή

/ [Επικαιρότητα](#)

Το 2025, 26,9% του πληθυσμού της χώρας, δηλαδή 2,74 εκατ. άνθρωποι διαβιώνουν σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, σύμφωνα με την έκθεση για τη Φτώχεια στην Ελλάδα 2025 του Ελληνικού Δικτύου για την Καταπολέμηση της Φτώχειας (EAPN Greece).

Μάλιστα, το ποσοστό είναι αυξημένο κατά 0,8 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

Σύμφωνα με τα στοιχεία, η παιδική φτώχεια παραμένει υψηλή (22,4%), ενώ ο κίνδυνος υλικής και κοινωνικής στέρησης επίσης αυξήθηκε, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ).

Η ένταση εργασίας, οι χαμηλοί μισθοί, η εργασιακή ανασφάλεια και η αναντιστοιχία μεταξύ εισοδημάτων και υψηλών τιμών στα είδη πρώτης ανάγκης και στην κατανάλωση ενέργειας εξακολουθούν να παγιδεύουν τους εργαζόμενους/ες στη φτώχεια παρά τις όποιες επιμέρους βελτιώσεις.

Το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ) καλύπτει μόλις το 60% του ορίου φτώχειας, ποσοστό ανεπαρκές με βάση τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Η ετήσια έκθεση συμπεριλαμβάνει ειδική αναφορά και ανάλυση στο μέτρο του ΕΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη μαρτυρίες των εξυπηρετούμενων και των επαγγελματιών που το χορηγούν, καταλήγοντας σε συγκεκριμένες προτάσεις πολιτικής προς το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας αλλά και το Υπουργείο Οικονομικών.

Η έρευνα των ΟΚοιΠ καταδεικνύει επιδείνωση της στεγαστικής ανασφάλειας, του άγχους που πηγάζει από ζητήματα ψυχικής υγείας, και του ψηφιακού αποκλεισμού, ενώ αναδύονται ευαλωτότητες μεταξύ προσφύγων, μονογονεϊκών οικογενειών, ηλικιωμένων, γυναικών που βιώνουν βία, άτυπων παρόχων φροντίδας, και αγροτικών πληθυσμών.

Η κρυφή αστεγία και η ενεργειακή φτώχεια έχουν ενταθεί, αποκαλύπτοντας τα κενά στο ισχύον σύστημα προστασίας. Η αναστολή του προγράμματος ΤΕΒΑ, η ανάθεσή του στις Περιφέρειες και η διετής καθυστέρηση της υλοποίησης της νέας φάσης του ως ΕΒΥΣ έχει περιορίσει ακόμα περισσότερο την πρόσβαση στα βασικά αγαθά στους ευάλωτους πληθυσμούς.

Σημαντικά ερευνητικά έργα που ολοκληρώθηκαν το 2025

Τρεις αξιοσημείωτες ερευνητικές πρωτοβουλίες συμπεριλαμβάνονται στη φετινή έκθεση για τη Φτώχεια παρέχοντας ευρήματα και συστάσεις πολιτικές για δομικά/συστημικά προβλήματα αλλά και για νέα αναδυόμενα προφίλ φτώχειας:

το πρόγραμμα POVE.R.RE (Πάντειο Πανεπιστήμιο | ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) ανέδειξε την κρυφή αγροτική φτώχεια και τη στεγαστική επισφάλεια βάσει φύλου, συνδέοντας την κοινωνική στέρηση με τις κλιματικές επιπτώσεις,

το πρόγραμμα REVERTER (Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ. | Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο | ΚΑΠΕ, LIFE EE) υπογράμμισε την ανάγκη για πλήρως χρηματοδοτούμενα, απλοποιημένα προγράμματα ενεργειακής αναβάθμισης για ευάλωτα νοικοκυριά, για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας, και

το πρόγραμμα Ε.ΠΑ.Φ.Ε.Σ. (Ελληνικό Δίκτυο για την Καταπολέμηση της Φτώχειας | Ελληνικό Δίκτυο για το Δικαίωμα στη Στέγη και την Κατοικία | BUILD EE)

χαρτογράφησε τις αδυναμίες και τις καλές πρακτικές της τοπικής κοινωνικής πολιτικής σε πέντε (5) άξονες (κοινωνικές υπηρεσίες, στέγαση, αστεγία, ενεργειακή φτώχεια, παιδική φτώχεια). Υπογράμμισε τη σημασία της ενδυνάμωσης των δήμων και των ΟΚοιΠ με επαρκείς πόρους και εξειδίκευση και την ανάγκη συνεργασίας μεταξύ τους, με τις Περιφέρειες και με την κεντρική διακυβέρνηση.

Συνολικά, τα έργα αυτά υπογραμμίζουν ότι η αποτελεσματική πολιτική για την καταπολέμηση της φτώχειας απαιτεί έρευνα και εντοπισμό αναγκών σε τοπικό επίπεδο, διατομεακό συντονισμό, και συμμετοχική διακυβέρνηση που να συμπεριλαμβάνει και τους ανθρώπους που πλήττονται από φτώχεια.

Διακυβέρνηση και συμμετοχή

Η έκθεση διαπιστώνει την περιορισμένη εμπλοκή των ενδιαφερόμενων μερών στον σχεδιασμό και την αξιολόγηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και τη Μείωση της Φτώχειας. Οι περισσότερες ΟΚοιΠ και τα άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια που ρωτήθηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας ανέφεραν ελάχιστη συμμετοχή στη διαβούλευση και υπογράμμισαν την ανάγκη θεσμοθετημένων μηχανισμών συμμετοχής τους. Απηχώντας τις ευρωπαϊκές απαιτήσεις, οι άνθρωποι που πλήττονται από φτώχεια υπερασπίζονται την αρχή «τίποτα για εμάς χωρίς εμάς» — απαιτώντας μόνιμη εκπροσώπηση, λογοδοσία, και συν-δημιουργία κοινωνικών πολιτικών.

Η έκθεση καλεί σε αποφασιστική και πολυδιάστατη δράση στους εξής άξονες:

Αναγνώριση και υποστήριξη των άορατων πληθυσμών: χαρτογράφηση και στήριξη των άορατων πληθυσμών μέσω της συλλογής συμπληρωματικών δεδομένων, συμμετοχικού σχεδιασμού, και έμφασης στις αναδυόμενες συνθήκες ψυχικής υγείας που συνδέονται με τα νέα προφίλ φτώχειας. Προσαρμογή των κοινωνικών πολιτικών με βάση τις νέες και τοπικές ανάγκες.

Μεταρρύθμιση των δομών: ενίσχυση και ενδυνάμωση της τοπικής αυτοδιοίκησης, καλύτερος συντονισμός μεταξύ των υπουργείων, θεσμοθετημένο πλαίσιο συνεργασίας των ΟΚοιΠ με τα κέντρα διαμόρφωσης και λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης και διασφάλιση διαφάνειας και αξιολόγησης της εφαρμογής των κοινωνικών πολιτικών.

Στήριξη εκείνων που στηρίζουν: εξασφάλιση μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης και ανάπτυξης ικανοτήτων για ΟΚοιΠ και παρόχους φροντίδας ώστε να συντηρηθούν οι κρίσιμες υπηρεσίες που παρέχονται σε επίπεδο κοινότητας.

Ενδυνάμωση των ειδικών: θεσμοθέτηση της ισότιμης συμμετοχής των ανθρώπων

που πλήττονται από φτώχεια, σεβασμός των δικαιωμάτων τους μακριά από αποκλεισμούς και διακρίσεις.

Διασφάλιση της συνοχής σε δημοσιονομικό και πολιτικό επίπεδο: αλλαγή του άνισου φορολογικού συστήματος με δικαιότερη συμμετοχή στη φορολογική επιβάρυνση· οι πολιτικές που σχετίζονται με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση να είναι κοινωνικά δίκαιες χωρίς αποκλεισμούς· εξαίρεση των κοινωνικών δαπανών από τη δημοσιονομική προσαρμογή.

Ως συμπέρασμα της έκθεσης, η Ελλάδα αντιμετωπίζει επίμονες, εξελισσόμενες και αναδυόμενες μορφές φτώχειας. Η αγοραστική δύναμη των μισθών και των συντάξεων είναι η χαμηλότερη της Ευρώπης. Το σύστημα φορολόγησης επιβαρύνει δυσανάλογα τα οικονομικά αδύναμα νοικοκυριά. Οι κοινωνικές πολιτικές που εφαρμόζονται για τους πιο ευάλωτους πληθυσμούς δεν καταφέρνουν να τους βγάλουν από τη φτώχεια. Υπάρχει ανάγκη αποτελεσματικότερης συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης. Η ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών και η ουσιαστική συμμετοχή των άμεσα πληττόμενων είναι προϋποθέσεις για την επίτευξη των στόχων της Ευρώπης 2030 για τη μείωση της φτώχειας.

Η έκθεση για τη Φτώχεια στην Ελλάδα 2025 υπογραμμίζει ότι η βιώσιμη πρόοδος δεν εξαρτάται μόνο από τους δείκτες της οικονομίας αλλά από την ρατότητα, την αξιοπρέπεια και την ενδυνάμωση όλων όσων ζουν σε συνθήκες φτώχειας.